

Benjamín Sevilla Bernabéu
Dret Financer i Tributari
Universitat de València

INDEX

I. INTRODUCCIÓ

II. NATURALESA I OBJECTE

III. CARACTERÍSTIQUES

IV. FET IMPOSABLE

V. RENDES EXEMPTES

VI. ÀMBIT D'APLICACIÓ

VII. PERÍODE IMPOSITIU, MERITACIÓ I IMPUTACIÓ TEMPORAL

VIII. SUBJECTES PASSIUS

- Contribuents
- Individualització de rendes

IX. BASE IMPOSABLE

- Concepte
- Mètodes de determinació de la BI
- Valoració de les rendes
- Especial consideració de les rendes en espècie

X. LES RENDES COMPONENTS DE LA BASE IMPOSABLE

- Rendiments del Treball
- Rendiments del Capital: mobiliari i immobiliari
- Rendiments d'activitats econòmiques
- Guanys i pèrdues patrimonials

XI. CLASSES DE RENDA

I. INTRODUCCIÓ

L'IRPF és l'impost directe de major importància en el nostre ordenament tributari.

REGULACIÓ:

- Llei 35/2006, de 28 de novembre , de l'impost sobre la renda de les persones físiques.
- Reial decret 439/2007, de 30 de març, pel qual s'aprova el Reglament de l'impost sobre la renda de les persones físiques.

L'IRPF és un impost compartit entre l'Estat i les comunitats autònomes

The logo for IRPF (Impost sobre la Renda de les Persones Físiques) is displayed in a stylized, 3D block-letter font. The letters are gold with a white outline and are arranged in a slightly ascending diagonal line from left to right.

II. NATURALES I OBJECTE

NATURALES: L'impost sobre la renda de les persones físiques és un tribut de caràcter personal i directe que grava, segons els principis d'igualtat, generalitat i progressivitat, la renda de les persones físiques d'acord amb la seua naturalesa i les seues circumstàncies personals i familiars.

OBJECTE: La renda del contribuent, entesa com la totalitat dels seus rendiments, guanys i pèrdues patrimonials i les imputacions de renda que s'establisquen per la llei, amb independència del lloc on s'hagueren produït i qualsevol que siga la residència del pagador.

III. CARACTERÍSTIQUES

- **Personal:** el fet imposable està en relació amb el subjecte passiu.
- **Directe:** el seu gravamen incideix directament sobre la capacitat econòmica de les persones físiques, això és, sobre la renda del contribuent.
- **Subjectiu:** es tenen en compte les circumstàncies personals i familiars de cada persona.
- **Periòdic:** El seu fet imposable, que és l'obtenció d'una renda es produeix durant un període de temps. El període impositiu és de 12 mesos, excepte per causes com invalidesa, dependència, defunció, etc.
- **General:** ja que grava la totalitat de les rendes obtingudes per l'obligat tributari obtingudes en qualsevol part del món.
- **Progressiu? Dual.** L'IRPF és un impost progressiu, això és, la seua càrrega impositiva augmenta de manera proporcional segons les rendes obtingudes. No obstant això, eixa progressivitat es dona només en la renda general, però no en la de l'estalvi, per la qual cosa hem de dir que és dual.

L'IRPF és un impost compartit entre l'Estat i les comunitats autònomes, que participen en el 50% dels beneficis obtinguts en el seu territori.

IV. FET IMPOSABLE

Constitueix el fet imposable l'obtenció de renda pel contribuent. Aquesta renda està composta per (art. 6.3 LIRPF):

- Rendiments del treball
- Rendiments del capital
- Rendiments de les activitats econòmiques
- Guanys i pèrdues patrimonials
- Imputacions de renda

No està subjecta a l'IRPF la renda que es trobe subjecta a l'ISD

V. RENDES EXEMPTES

En l'article 7, la LIRPF recull 27 supòsits d'exempció de la renda.

A continuació se'n referencien alguns dels més rellevants:

- a) Les prestacions públiques extraordinàries per actes de terrorisme.
- b) Les indemnitzacions com a conseqüència de responsabilitat civil per danys personals, en la quantia legal o judicialment reconeguda.
- c) Les indemnitzacions per acomiadament o cessament del treballador.
- d) Les pensions per incapacitat permanent del règim de classes passives.
- e) Les beques públiques i les concedides per les entitats sense finalitats lucratives i fundacions bancàries per a estudis i per a investigació.
- f) Les anualitats per aliments percebudes dels pares en virtut de decisió judicial.
- g) Premis de loteries i apostes, sempre que no sobrepassen els límits quantitius fixats legalment.

VI. ÀMBIT D'APLICACIÓ

L'IRPF s'aplica en tot el territori nacional, sense perjudici dels règims tributaris forals de concert i conveni econòmic en vigor, respectivament, en els territoris històrics del País Basc i la Comunitat Foral de Navarra i del que es disposa en els tractats i convenis internacionals que hagen passat a formar part de l'ordenament intern.

VII. PERÍODE IMPOSITIU, MERITACIÓ I IMPUTACIÓ TEMPORAL

PERÍODE IMPOSITIU : Coincideix amb l'any natural, tret dels casos de defunció.

MERITACIÓ: 31 de desembre.

IMPUTACIÓ TEMPORAL:

- Rendiments del treball i del capital: s'imputen al període impositiu en què siguen exigibles.
- Rendiments d'activitats econòmiques: s'hi aplica la regla de l'impost de societats. *«els ingressos i les despeses s'imputaran en el període impositiu en què es reporten... »*
- Els guanys i pèrdues patrimonials s'imputaran al període impositiu en què tinga lloc l'alteració patrimonial.

Criteri d'exigibilitat

VIII. SUBJECTES PASSIUS

A. Contribuents

Són les persones físiques que tenen la seua residència habitual al territori espanyol i les que, tot i tenir-la a l'estranger, ho siguen perquè es dona alguna de les circumstàncies previstes en la LIRPF.

Dues modalitats:

- Els qui tinguen la seua residència habitual en territori espanyol: +183 dies o es tinga nucli principal o base de les activitats a Espanya.
- Persones amb nacionalitat espanyola però amb RH a l'estranger: missions diplomàtiques, cònsols...

VIII. SUBJECTES PASSIUS

B. Individualització de rendes

La renda s'entendrà obtinguda pels contribuents en funció de l'origen o font d'aquella, qualsevol que siga, en el seu cas, el règim econòmic del matrimoni.

- Els rendiments del treball s'atribuiran exclusivament a qui haja generat el dret a la seua percepció.
- Els rendiments de capital i els guanys i pèrdues patrimonials s'atribuiran als contribuents que siguen titulars dels elements patrimonials, béns o drets, que provenen segons les normes de titularitat aplicables a cada cas.
- Els guanys patrimonials no justificats s'atribuiran en funció de la titularitat dels béns o drets en què es manifesten.
- Els rendiments d'activitats econòmiques: als qui realitzen de manera habitual i personal l'activitat.

IX. BASE IMPOSABLE

A. Concepte

La base imposable està constituïda per la renda del contribuent.

Per a arribar a la base liquidable, és necessari seguir una sèrie de passos:

- a. Determinació dels rendiments nets conforme al seu origen.
- b. Aplicació de les reduccions del rendiment net en cada font de renda.
- c. Aplicació de certes reduccions (p. ex.: aportacions i contribucions a sistemes de previsió social, per l'atenció a situacions de dependència ...).

B. Mètodes de determinació de la base imposable

Amb caràcter general, els diferents components de la base imposable es determinaran pel mètode d'estimació directa.

No obstant això, la determinació dels rendiments d'activitats econòmiques es durà a terme mitjançant un dels següents procediments:

- Estimació directa
- Estimació objectiva
- Estimació indirecta

IX. BASE IMPOSABLE

C. Valoració de les rendes

- Les rendes es valoren pel valor de mercat.
- Si es tracta de préstecs i operacions de captació o utilització de capitals aliens, es valoraran pel tipus d'interés legal dels diners.
- La valoració de les operacions entre persones o entitats vinculades es realitzarà segons el seu valor de mercat, determinat segons les normes de l'IS.

D. Especial consideració de les rendes en espècie

Concepte: Constitueixen rendes en espècie la utilització, el consum o l'obtenció, per a finalitats particulars, de béns, drets o serveis de manera gratuïta o per preu inferior al normal de mercat, encara que no suposen una despesa real per a qui les congedisca.

N'estan **exempts** els següents rendiments del treball en espècie:

- Els lliuraments a empleats de productes a preus rebaixats que es realitzen en cantines o menjadors d'empresa.
- Primes o quotes satisfetes a entitats asseguradores per a la cobertura de malaltia del treballador, cònjuge i descendents.
- Quantitats lliurades per al transport de viatgers amb la finalitat d'afavorir el desplaçament dels seus empleats. Màxim 1.500 euros.

X. LES RENDES COMPONENTS DE LA BASE IMPOSABLE

1. RENDIMENTS DEL TREBALL PERSONAL

Art. 17 «Es consideraran rendiments íntegres del treball totes les contraprestacions o utilitats, de qualsevol denominació o naturalesa, dineràries o en espècie, que deriven directament o indirectament del treball personal o de la relació laboral o estatutària i no tinguen el caràcter de rendiments d'activitats econòmiques».

Rendiment net del treball

Partint dels rendiments íntegres, es reconeixen una sèrie de despeses deduïbles per a obtindre el rendiment net del treball. Aquests són els següents:

- Les cotitzacions a la Seguretat Social o a mutualitats obligatòries de funcionaris.
- Les detraccions per drets passius.
- Les cotitzacions als col·legis d'orfes o similars.
- Les quotes satisfetes a sindicats i col·legis professionals.
- Les despeses de defensa jurídica derivats de litigis amb el pagador dels rendiments.

X. LES RENDES COMPONENTS DE LA BASE IMPOSABLE

1. RENDIMENTS DEL TREBALL PERSONAL

Reduccions legals sobre els rendiments nets del treball en atenció estricta a la seua naturalesa

Art. 20: Els contribuents amb rendiments nets del treball inferiors a 16.825 euros, sempre que no tinguen rendes, excloses les exemptes, diferents de les del treball superiors a 6.500 euros, minoraran el rendiment net del treball en les següents quanties:

- a) Contribuents amb rendiments nets del treball iguals o inferiors a 13.115 euros: 5.565 euros anuals.
- b) Contribuents amb rendiments nets del treball compresos entre 13.115 i 16.825 euros: 5.565 euros menys el resultat de multiplicar per 1,5 la diferència entre el rendiment del treball i 13.115 euros anuals.

X. LES RENDES COMPONENTS DE LA BASE IMPOSABLE

2. RENDIMENTS DEL CAPITAL IMMOBILIARI

Aquests rendiments es deriven de la titularitat de béns immobles urbans i rústics i de drets reals que recaiguen sobre ells. Provenen de l'arrendament o de la constitució o cessió de drets o facultats d'ús o gaudi sobre aquells.

Rendiment net del capital immobiliari

Per a calcular el rendiment net, s'apliquen/dedueixen sobre el rendiment íntegre les següents despeses:

- Els interessos dels capitals aliens invertits en l'adquisició o millora del bé.
- Els tributs i recàrrecs.
- Les primes de contractes d'assegurança.
- Els saldos de cobrament dubtós.
- Les quantitats reportades per tercers com a conseqüència de serveis personals.
- Les quantitats destinades a l'amortització de l'immoble.
- Les despeses de reparació i conservació de l'immoble.

X. LES RENDES COMPONENTS DE LA BASE IMPOSABLE

3. RENDIMENTS DEL CAPITAL MOBILIARI

- **Obtinguts per la participació en fons propis de qualsevol mena d'entitat.** *Ex.: Dividends, primes d'assistència a juntes, els que deriven de la constitució o cessió de drets sobre els valors que representen la participació en els fons de l'entitat, etc.*
- **Obtinguts per la cessió a tercers de capitals propis.** *Ex.: Interessos, rendiments procedents de qualsevol instrument de gir, etc.*
- **Procedents d'operacions de capitalització, de contractes d'assegurances de vida o invalidesa i de rendes derivades de la imposició de capitals.** *Ex.: La percepció d'un capital diferit, les rendes vitalícies immediates i les rendes temporals immediates sempre que no hagen sigut adquirides per herència, etc.*
- **Altres rendiments del capital mobiliari.** *Ex.: Els procedents de la propietat intel·lectual quan el contribuent no siga l'autor, els procedents de la propietat industrial.*

X. LES RENDES COMPONENTS DE LA BASE IMPOSABLE

4. RENDIMENTS D'ACTIVITATS ECONÒMIQUES

Art. 27 LIRPF. Concurrencia de les següents notes:

- A. Existència d'una organització autònoma de mitjans de producció o de recursos humans.**
- B. Finalitat d'intervindre en la producció o distribució de béns o serveis.**

X. LES RENDES COMPONENTS DE LA BASE IMPOSABLE

5. GUANYS I PÈRDUES PATRIMONIALS

CONCEPTE: *«Són guanys i pèrdues patrimonials les variacions en el valor del patrimoni del contribuent que es posen de manifest en ocasió de qualsevol alteració en la composició d'aquell, llevat que per aquesta Llei es qualifiquen com a rendiments».*

Supòsits en què no existeix alteració patrimonial: *divisió de la cosa comuna, dissolució de la societat a guanys, dissolució de la comunitat de béns.*

Supòsits en els quals s'estima per llei que no existeix guany o pèrdua patrimonial: *reduccions de capital, transmissions lucratives per causa de mort del contribuent...*

Exempcions:

- En ocasió de les donacions a entitats sense finalitats lucratives i a fundacions legalment reconegudes i que reten comptes a l'òrgan del protectorat corresponent.
- En ocasió de la transmissió del seu habitatge habitual per majors de 65 anys o persones discapacitades.
- En ocasió de la dació en pagament de l'habitatge habitual.

XI. CLASSES DE RENDA

RENDA GENERAL

La renda general està constituïda pels rendiments, els guanys i les pèrdues patrimonials que no tinguen la consideració de renda de l'estalvi, així com les imputacions de renda (immobiliàries, transparència fiscal internacional, serveis d'imatge i ingressos procedents d'institucions d'inversió col·lectiva situades en paradisos fiscals).

RENDA DE L'ESTALVI

- Els rendiments del capital mobiliari per la participació en fons propis, per la cessió a tercers de capitals propis i per operacions de capitalització, contractes d'assegurances o imposició de capitals.

No obstant això, són renda general els rendiments corresponents als capitals cedits a una entitat vinculada que excedisquen el triple dels fons propis de l'entitat, en la part que corresponga a la participació del contribuent.

- Els guanys i pèrdues patrimonials derivades de la transmissió d'elements patrimonials.